

Н. Л. Дорошко

Німець Олег Федорович

НІМЕЦЬ Олег Федорович (13. 02. 1922, Київ – 29. 05. 2002, там само) – фізик. Доктор фізико-математичних наук (1961), професор (1961), академік НАНУ (1978). Заслужений діяч науки і техніки України (2002). Державна премія України в галузі науки і техніки (1999), премія ім. К. Синельникова АН УРСР (1973). Орден «За заслуги» 3-го ступеня (1998). Закін. Київ. політех. інститут (1947). Відтоді працював у Інституті буд. механіки АН УРСР; 1949–70 – в Інституті фізики АН УРСР: 1958–65 – заступник директора, 1965–70 – засн. і завідувач відділу ядер. реакцій; 1970–2002 – в Інституті ядер. дослідж. НАНУ (усі – Київ): 1970–2000 – зав., 2000–02 – гол. н. с. відділу ядер. реакцій, водночас 1974–83 – директор; за сумісн. 1954–85 – у Київ. університеті: від 1961 – професор кафедри ядер. фізики. Наукові дослідження Н. у галузі ядер. фізики, атом. енергетики, охорони довкілля тощо. Отримав важливі результати з розсіювання нейтронів та заряджених частинок ядрами, визначив важливі для проектування ядер. реакторів ядерні константи, виміряв повні диференц. перерізи деяких ядер. реакцій, зокрема багаточастинкових. Під керівництвом Н. створ. експерим. устаткування, що дало змогу вперше у світі спостерігати низку фіз. явищ, що мають принципове значення для розвитку фундам. ядер. фізики; виявлено зростання перерізу розщеплення дейтронів на магіч. ядрах (ефект Н.); визначено залежність параметрів двофрагментар. взаємодії, що спостерігається у багаточастинк. реакціях, від впливу кулонів. та ядер. полів супут. продуктів реакції; розроблено методика добору зерен пшениці з підвищеним вмістом білка на ізохрон. циклотроні У-20. Засн. наук. школи з ядер. реакцій.

Основні праці

Справочник по ядерной физике. К., 1975; Ядерные реакции: Учеб. пособ. К., 1977; Поляризациянные исследования в ядерной физике. К., 1980; Нуклонные ассоциации в атомных ядрах и ядерные реакции многонуклонных передач. К., 1988; Электромагнитные моменты возбужденных и радиоактивных ядер. К., 1989; Evolution of alpha particle tracks in silicon strip detectors // Nuclear Tracks and Radiation Measurements. 1991. Vol. 19, № 1–4; Submicron position-sensitive detector // Nuclear Instruments and Methods in Physics Research. 1992. Vol. 70; Свойства рассеяния двухфрагментных систем, образующихся в многочастичных ядерных реакциях // Физика элементар. частиц и атом. ядра. 1992. Т. 23, вып. 4; Пружне розсіяння іонів ${}^6\text{He}$ ядрами ${}^{208}\text{Pb}$ // УФЖ. 1998. Т. 43, № 3 (усі – співавт.).

Рекомендована література

1. 80-річчя академіка НАН України О. Ф. Німця // Вісн. НАНУ. 2002, № 2;
2. Академік НАН України Олег Федорович Німець: До 90-річчя з дня народження. К., 2012.

Бібліографічний опис:

Німець Олег Федорович / Н. Л. Дорошко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-74479>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).